

Nöromusküler Hastalıklar için Motor Fonksiyon Değerlendirme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Nöromusküler Hastalıklar için Motor Fonksiyon Değerlendirme Ölçeği*.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26487>

Özet

Nöromusküler Hastalıklar için Motor Fonksiyon Değerlendirme Ölçeği (MFM-32), başta kas distrofisi ve Spinal Musküler Atrofi (SMA) olmak üzere, nöromusküler hastalıklar (NMH) tanısı almış bireylerin motor fonksiyon yeteneklerini objektif ve nicel olarak ölçmek amacıyla geliştirilmiş performansa dayalı bir araçtır. Ölçek, hastaların ilerleyişini izlemek, tedavi müdahalelerinin etkinliğini değerlendirmek ve klinik araştırmalarda standart bir ölçüm sağlamak için kullanılır.

Ölçeğin Türkçe versiyonu, şenal ve arkadaşları tarafından 2017 yılında yayımlanan kapsamlı bir çapraz kültürel uyarlama, güvenilirlik ve geçerlik çalışması sonucunda Türk popülasyonunun kullanımına sunulmuştur. Bu uyarlama, MFM-32'nin uluslararası standartlarda Türkiye'deki klinik ve araştırma ortamlarında güvenilirliğini ve geçerliliğini kanıtlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Motor Fonksiyon Ölçümü, MFM-32, Nöromusküler Hastalıklar, Kas Distrofisi, Fonksiyonel Değerlendirme, Çapraz Kültürel Uyarlama, Geçerlik.

Yazarlar

Şenal, H. S., Tarakçı, E., Tarakçı, D., Aksoy, G., Mergen-Kılıç, S., Beşer, H., ... ve Oflazer, Z. P.

Amaç

Ölçeğin birincil amacı, nöromusküler hastalıklı olan bireylerde motor fonksiyonel kısıtlılıkların derecesini ve türünü belirlemektir. MFM-32, özellikle hastalık progresyonunun takibinde ve belirli bir süre zarfında fonksiyonel kapasitedeki değişikliklerin hassas bir şekilde kaydedilmesinde önemli bir rol oynar. Bu sayede klinisyenler ve araştırmacılar, hastanın fonksiyonel durumundaki küçük iyileşmeler veya kötüleşmeler dahi tespit edebilirler.

Türkçe adaptasyon çalışması'nın özel amacı, orijinal MFM-32 ölçeğinin psikometrik özelliklerini koruyarak, Türk dili ve kültürüne uygun, klinik ve araştırma amaçlı kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir araç sağlamaktır. Bu uyarlama, Türkiye'de yapılan nöromusküler hastalık araştırmaları'nın uluslararası literatürle karşılaştırılabilir olması'nı kolaylaştırmıştır.

Yapı

Motor Fonksiyon Değerlendirme Ölçeği (MFM-32), nöromusküler bozuklukların neden olduğu motor illev kaybının ölçmek için tasarlanmış çok boyutlu bir yapıya temel alır. Ölçek, hastanın günlük yaşam aktivitelerini etkileyen motor yetenekleri üç ana alt ölçek veya faktör altında toplar:

D1: Ayakta durma ve yürüme ile ilgili proksimal ve alt ekstremitte fonksiyonlar.

D2: Transferler ve oturma ile ilgili aksiyal ve proksimal fonksiyonlar.

D3: El ve parmak hareketleri ile ilgili distal fonksiyonlar.

Bu 32 maddelik yapı, hastanın motor performansındaki farklı fonksiyonel alanlarda detaylıca değerlendirilerek, hastanın hangi kas grupları daha çok etkilediği konusunda bilgi sağlar. Ölçek, hastanın görevi başımsızlık, hız ve doğruluk açısından ne kadar iyi gerçekleştirdiğini ölçer.

Geçerlik

Türkçe MFM-32 versiyonunun geçerlik çalışmaları, ölçeğin nöromusküler hastaları olan bireylerde motor fonksiyonları başlarıyla ölçtüğünü göstermiştir. Yapılan uyarılma çalışmasında, ölçeğin yapı geçerliği faktör analizleri ile incelenmiş ve orijinal üç faktörlü yapının Türkçe örneklemede de korunduğu doğrulanmıştır. Ayrıca, ölçeğin e zamanlı geçerliği, bilinen klinik durum veya diğer standart fonksiyonel ölçütlerle korelasyon göstererek kanıtlanmıştır.

Bu sonuçlar, MFM-32'nin Türkçe formunun, nöromusküler hastaların sebep olduğu fonksiyonel kısıtlılıkları doğru ve anlamlı bir şekilde ayırt edebilme yeteneğine sahip olduğunu ortaya koymuştur. Güçlü yapısal geçerlik, ölçeğin klinik değerlendirmeler için güvenilir bir temel sunduğunu desteklemektedir.

Güvenirlik

Anal ve arkadaşları (2017) tarafından gerçekleştirilen güvenilirlik analizleri, Türkçe MFM-32'nin yüksek düzeyde tutarlılık sergilediğini göstermiştir. Ölçeğin iç tutarlılığı (Cronbach Alfa katsayısı) mükemmel düzeyde bulunmuştur, bu da maddelerin birbiriyle uyumlu çalıştığını ve aynı temel yapıyı ölçtüğünü ifade eder.

Ayrıca, test-tekrar test güvenilirliği ve uygulayıcılar arası güvenilirlik (inter-rater reliability) katsayıları da yüksek bulunmuştur. Uygulayıcılar arası güvenilirliğin yüksek olması, farklı klinisyenler tarafından uygulandığında dahi standardize edilmiş bir protokol sayesinde sonuçların objektif ve tutarlı kaldığını kanıtlamaktadır. Bu özellik, MFM-32'nin uzun süreli klinik takipleri için ideal bir araç olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Motor Fonksiyon Değerlendirme Ölçeği (MFM-32), orijinal olarak üç boyutlu bir yapıyı ölçmek üzere tasarlanmıştır. Türkçe uyarılma çalışmasında da bu faktör yapısının doğrulanması amacıyla faktör analizleri uygulanmıştır. Analiz sonuçları, ölçeğin yapısal bütünlüğünü

desteklemi? ve maddelerin beklenen üç ana faktör altında toplandı?nı? göstermi?tir:

Faktör 1: Alt Ekstremitte ve Proksimal Fonksiyonlar (Ayakta durma, yürüme).

Faktör 2: Aksiyal ve Proksimal Fonksiyonlar (Oturma, vücut stabilizasyonu).

Faktör 3: Distal Fonksiyonlar (El, bilek ve parmakların ince motor becerileri).

Bu üç faktörlü yapı?nın Türkçe versiyonda da do?rulanması, ölçeğin psikometrik olarak sağlam olduğunu ve farklı fonksiyonel alanlardaki bozuklukları ayrı ayrı değerlendirme yeteneğini koruduğunu göstermektedir.

Araç Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Çapraz Kültürel Adaptasyon)

Format: Gözlemsel ve Performansa Dayalı Ölçek. Değerlendirme, klinik ortamda belirli görevlerin hasta tarafından yerine getirilmesi sırasında yapılır.

Language Available: Türkçe (Turkish). Orijinal dil Fransızcadır, ayrıca yaygın İngilizce versiyonları mevcuttur.

Population Group: Nöromusküler Hastalıklar tanınan bireyler.

Age Group: Genellikle 6 yaş ve üzeri çocuklar ve yetişkinler.

Population Details: Duchenne Musküler Distrofi, Becker Musküler Distrofi ve Spinal Musküler Atrofi gibi kalıtsal kas hastalıkları olan hastalar.

Test Methodology: Ölçek 32 maddeden oluşur. Her madde 4 puanlık bir Likert tipi ölçekte derecelendirilir (0'dan 3'e kadar). **0:** Görev hiç yerine getirilemiyor; **3:** Görev tamamen bağımsız ve normal şekilde yerine getiriliyor. Toplam puan, maksimum puanın yüzdesi olarak ifade edilir.

Orijinal PDF dokümanına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

The original PDF can be downloaded here: [motor-function-measure-scale-mfm-32-for-neuromuscular-diseases-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/motor-function-measure-scale-mfm-32-for-neuromuscular-diseases-toad.pdf)

Anahtar Kelimeler

MFM-32, Fonksiyonel Değerlendirme, Kas Gücü, Pediatrik Nöroloji, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon, Güvenirlilik.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Habibe Serap ?NAL

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?

Affiliation Email addresses: srpl.oan@gmail.com

Correspondence Address: Belirtilmemi?

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin orijinal geliştirilme yılı 2004'tür (Fransızca versiyon). Türkçe uyarlama, güvenirlik ve geçerlik çalışması 2017 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin ticari kullanımı ve izin gereklilikleri hakkında kesin bilgi için sorumlu yazar Habibe Serap ?NAL veya ölçeğin orijinal geliştiricileri ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Klinik ve araştırma amaçlı kullanımı genellikle özel izinlere tabidir.

Kaynaklar

?nal, H. S., Tarakçı, E., Tarakçı, D., Aksoy, G., Mergen-Kılıç, S., Beşer, H., ... ve Oflazer, Z. P. (2017). Turkish version of the Motor Function Measure Scale (MFM-32) for neuromuscular diseases: A cross-cultural adaptation, reliability, and validity study. *Turkish Journal of Medical Sciences*, 47(6), 1826-1833. doi: 10.3906/sag-1603-91.

Nöromusküler Hastalıklar için Motor Fonksiyon Değerlendirme Ölçeği

Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri orijinal kaynaktan alınmıştır. MFM-32, 32 performans maddesinden oluşur ve bu maddeler genellikle alt ekstremité, aksiyal ve distal fonksiyonları içeren görevleri (örneğin, yürüme, merdiven çıkma, düğme ilikleme) kapsar. Maddelerin tam listesi ve uygulama kılavuzu, ölçeğin resmi kullanımı dokümanlarında yer almaktadır.